

Beslut om tillägg av syfte och föreskrifter enligt miljöbalken 7 kap. § 4, § 6 och § 30 för naturreservatet Knuthöjdsmossen i Hällefors kommun

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken om komplettering av syfte för naturreservatet Knuthöjdsmossen, bildat 1973-06-07 med diarienummer 11.111-1284-71, se bilaga 1.

Utöver syftet enligt Länsstyrelsens beslut 1973-06-07 (dnr. 11.111-1284-71) ska syftet med reservatet även vara att:

- Bevara områdets häckfågelfauna samt skydda och återskapa dess livsmiljöer.

Utöver förvaltningsinriktningen enligt Länsstyrelsens beslut 1973-06-07 (dnr. 11.111-1284-71) kan följande åtgärd komma i fråga.

- Borttagande av igenväxningsvegetation på våtmark.

Dessutom beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, att för naturreservatet Knuthöjdsmossen införa tidsbegränsat tillträdesförbud i naturreservatet.

De nya föreskrifterna gällande tillträdesförbud ska ha följande lydelse.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt i naturreservatet

1. Det är förbjudet att beträda mark utanför markerade leder mellan den 1 april och den 1 september i det området som enligt bifogad beslutskarta är rasterat.
2. Det är förbjudet att mellan den 1 april och 1 september beträda den del av leden som i bifogad beslutskarta är gråmarkerad och går norr om punkterna A och B.

Länsstyrelsen beslutar också, med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken att för naturreservatet Knuthöjdsmossen införa föreskrifter om rätt att röja bort igenväxningsvegetation på våtmark, att tillåta uppsättning av skyltar och snitslar

2023-12-06

511-5428-2023

m.m. för att upplysa om tillträdesförbudet samt att tillåta uppförandet av ett fågeltorn för att underlätta allmänhetens möjlighet att uppleva reservatet.

De nya föreskrifterna gällande tillåtande av röjning på våtmark, uppsättande av skyltar m.m. samt uppförande av fågeltorn ska ha följande lydelse:

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

1. Avverkning eller röjning av igenväxningsvegetation på våtmark.
2. Uppsättning av skyltar och snitslar m.m. med upplysning om tillträdesförbudet.
3. Uppförande av fågeltorn inom eller i direkt anslutning till det område eller de leder som enligt beslutskartan är tillåtet att beträda året runt.

Länsstyrelsen beslutar vidare att med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken införa följande undantag från föreskrifterna:

Föreskrifterna utgör inte hinder för:

- a) förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av gällande föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken,
- b) förvaltaren av naturreservatet att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial samt annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden.

Motivering

Länsstyrelsen har konstaterat en ökad störning av störningskänsliga häckande våtmarksfåglar vilket bland annat resulterat i minskad häckningsframgång hos vissa arter. Länsstyrelsen bedömer att störningen behöver begränsas genom tillträdesförbud under dessa arters huvudsakliga häckningsperiod. I ursprungsbeslutet finns visserligen en föreskrift som gör det förbjudet att ”medvetet störa djurlivet” men Länsstyrelsen bedömer att denna föreskrift, tillsammans med det ursprungliga syftet är för vaga för att en bredare allmänhet ska kunna avgöra att beträdnad av mossen under våtmarksfåglarnas häckningsperiod innebär avsiktlig störning. Detta motiverar ett tillägg till syftet med reservatet, samt införande av tillträdesförbud under våtmarksfåglarnas häckningsperiod, med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken. Länsstyrelsen inför också en föreskrift som ger möjlighet att informera om tillträdesförbudet med hjälp av skyltar och snitslar m.m. samt ett undantag för Länsstyrelsen att genomföra inventering m.m. så att resultatet av tillträdesförbudet kan följas upp.

Eftersom tillträdesförbudet begränsar allmänhetens möjlighet att uppleva området under delar av året inför Länsstyrelsen en möjlighet att uppföra ett fågeltorn inom reservatet. Ett fågeltorn kan ge besökaren möjlighet att uppleva våtmarken och dess djurliv samtidigt som störningen begränsas.

2023-12-06

511-5428-2023

Länsstyrelsen har också konstaterat, genom bland annat, analyser av flygbilder att Knuthöjdsmossen är stadd i kraftig igenväxning med träd. Igenväxningen bedöms i huvudsak bero på äldre diken samt en till våtmarken anslutande väg som har uttorkande effekt på mossen. Denna igenväxning har negativ effekt både för våtmarkshäckande fåglar och för upplevelsevärdet, vilket är en viktig del i syftet i ursprungsbeslutet. Detta motiverar ett tillägg till syftet med reservatet, samt införande av att en föreskrift enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för att möjliggöra borttagande av igenväxningsvegetation på våtmarkerna.

Länsstyrelsens bedömning

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid en avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att de nu införda föreskrifterna gynnar allmänna intressen utan att motverka enskilda intressen.

Prövning enligt 7 kap. 7 § miljöbalken

Detta beslut innebär ett delvis upphävande av gällande föreskrift A7 (om bland annat förbud av röjning) beslutad enligt 8 § naturvårdslagen (1964:822), se bilaga 1. Enligt 4 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska denna föreskrift anses meddelad med stöd av motsvarande bestämmelser i miljöbalken, dvs. 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken.

För att få helt eller delvis upphäva ett gällande beslut enligt 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken ska det finnas synnerliga skäl, jfr 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken. Ett sådant beslut får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område, jfr 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att synnerliga skäl finns för beslutet, genom att det möjliggör nödvändiga åtgärder för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås. Länsstyrelsen bedömer också att det inte är skäligt att ställa krav på ytterligare kompensation.

Införandet av nytt syfte och föreskriften enligt 7 kap. 30 § miljöbalken medför att skyddet för områdets naturvärden stärks. Länsstyrelsen bedömer därför inte att det krävs synnerliga skäl för dessa tillägg.

Detaljplan och områdesbestämmelser enligt 7 kap. 8 § miljöbalken

Beslutet är inte i strid med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Redogörelse för ärendet

Naturreservatet Knuthöjdsmossen har under lång tid varit känd som en av landets bästa platser om man vill se och fotografera den skygga och rödlistade fågelarten smålom. Tillgängliggörandet av området har lett till att antalet besökare ökat år

2023-12-06

511-5428-2023

efter år. Detta har i sin tur lett till ökad störning för smålommarna i området och till en kraftig försämring av deras häckningsframgång.

Länsstyrelsen har under många år varit medvetna om denna problematik och därför utövat tillsyn under smålommens häckningstid och vädjat till, och informerat allmänhet om hur man bör uppträda för att inte utöva negativ påverkan på smålom och andra störningskänsliga fåglar. Detta har varit resurskrävande och inte uppnått tillräcklig positiv effekt.

Eftersom 1973 års naturreservatsbeslut gällande Knuthöjdsmossen endast syftade till att skydda, och låta allmänheten uppleva områdets naturformationer och inte tog höjd för att skydda det rika fågelliv som mossen hyste har Länsstyrelsen inte haft möjlighet att förbjuda vissa beteenden som påverkat områdets fågelliv negativt. Frågan har därför väckts om inte naturreservatets syfte behöver kompletteras så att nödvändiga åtgärder kan vidtas för att också säkra Knuthöjdsmossens rika fågelliv.

Länsstyrelsen har därefter tillsammans med sakägare och olika intressenter, inte minst lokala och nationella smålomsexperter tagit fram förslag på ändring av syfte, förvaltningsinriktning och tillägg av föreskrifter. Dessa har under processens gång bearbetats och ändrats efter mottagna synpunkter och till slut format detta förslag på tilläggsbeslut.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 2 med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

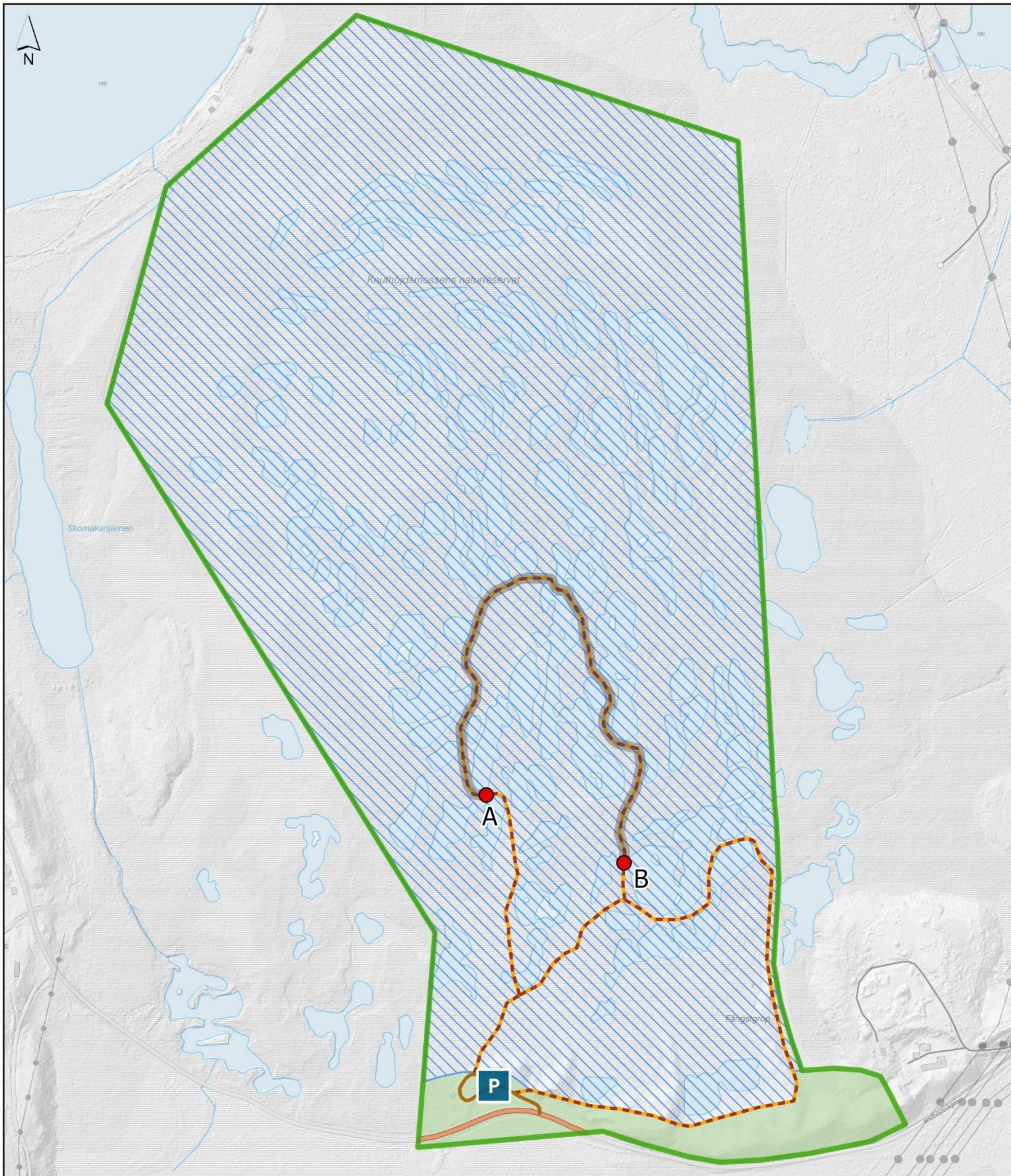
Beslutet har fattats av landshövding Lena Rådström Baastad med naturvårdshandläggare Emil Pagstedt Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har även naturvårdshandläggare Michael Andersson, länsjurist Suri am Ende och enhetschef Johan Karlhager medverkat.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Länsstyrelsens beslut om bildandet av naturreservatet Knuthöjdsmossen i Hällefors kommun, 1973-06-07, diarienummer: 11.111-1284-71.
2. Överklagandehänvisning

Beslutskarta för naturreservatet

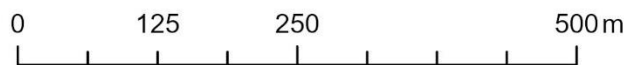
Knuthöjdsmossen (ändringsbeslut)

Hällefors kommun
 Beslutsdatum 2023-12-06
 Dnr: 511-5428-2023

Gräns naturreservat

Tillåtet att beträda året runt

- Markerad led
- Väg inom naturreservat
- Parkering
- Ej tillträdesförbud

Tillträdesförbud 1 apr - 1 sep

- Tillträdesförbud
- Markerad led

Bildande av naturreservatet Knuthöjdsmossen

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturreservat.

Grund för beslutet

Knuthöjdsmossen är en ensidigt lutande högmosse med rikt utbildade gölkomplex. Den har från vetenskaplig synpunkt bedömts vara av stort intresse. I reservatet ingår också delar av en ovanligt mäktig flygsanddyn. Reservatet erbjuder goda möjligheter att på ett pedagogiskt riktigt sätt kunna studera de senkvartära landbildningsprocesserna.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att säkerställa de mest oskadade delarna av mossen och flygsanddynen mot varje form av exploatering samt att genom aktiva åtgärder bereda en större allmänhet möjlighet att uppleva området utan onödigt slitage.

Fastighet, socken och kommun

Reservatet omfattar del av fastigheten Hällefors 9:1 i Hällefors socken och kommun.

Lägesbeskrivning

Reservatet är beläget ca 2 km nordväst om Hällefors tätort inom ekonomiska kartbladet 11465 med tyngdpunktskoordinaterna x = 6631000; y = 1425750 i rikets system 2,5 W Stockholm.

Areal

Reservatet omfattar en total areal av ca 100 ha, varav ca 9 ha är fastmark och ca 91 ha är myrmark med gölar.

Initiativtagare

Initiativet till bildande av naturreservatet har tagits av länsstyrelsen.

1973-06-07

11.111-1284-71

Markägare

Ägare till fastigheten Hällefors 9:1 är Billeruds international AB, Säffle.

Ärendets handläggning

På länsstyrelsens uppdrag har genomförts inventeringar av Knuthöjdsmossens och flygsanddynens naturförhållanden. I ärendet har yttrande inhämtats från Kungl Vetenskapsakademiens naturvårdskommitté, statens naturvårdsverk och Hällefors kommun. Billeruds international AB har som markägare lämnat medgivande till att naturreservat bildas.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i rätten att förfoga över reservatområdet.

Det är förbjudet att

1. spränga, schakta, gräva, dika eller bedriva täkt i någon form
2. anordna upplag eller utföra fyllning av något slag
3. anlägga vägar
4. framdraga markledningar eller utan länsstyrelsens tillstånd framdraga luftledningar
5. uppföra byggnad
6. använda kemiska bekämpningsmedel eller tillföra växt-näringsämnen
7. utföra avverkning eller röjning inom reservatets myrmarker med undantag för sådana åtgärder som erfordras för underhåll av befintliga eller eventuellt tillkommande kraftledningsgator
8. upplåta fiskerätt eller vidtaga fiskevårdsåtgärder av något slag.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående förvaltares rätt att vidtaga åtgärder för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Med stöd av 9 § naturvårdslagen förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla att

1973-06-07

11.111-1284-71

1. reservatgränserna utmärkes i enlighet med statens naturvårdsverks anvisningar
2. vetenskapliga undersökningar får utföras efter tillstånd av länsstyrelsen
3. parkeringsplats med infartsväg från enskilda vägen mot Knuthöjden anläggs i det gamla sandtaget vid västligaste delen av flygsanddynen
4. en vandringsled med en längd av ca 2,5 km anlägges och underhålls genom representativa delar av reservatet.
5. de genom tidigare sandtäkt öppnade slänterna avjämnas och planteras med lämplig vegetation.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten.

Det är förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
2. fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd
3. medvetet störa djurlivet
4. fiska
5. tälta
6. göra upp öppen eld
7. cykla eller framföra motorfordon, även terränggående fordon annat än på vägen fram till anvisad parkeringsplats.

D. Föreskrifter enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning.

1. Syftet med vården och förvaltningen skall vara att reservatområdets natur i allt väsentligt skall få utvecklas helt fritt från varje form av påverkan men att lämpliga åtgärder skall vidtagas för att en större allmänhet skall kunna uppleva reservatets säregna natur utan att onödigt nötning uppstår.
2. Reservatet skall skötas enligt anvisningar i skötselplan. Förslag till sådan plan upprättas genom förvaltarens försorg efter samråd med markägaren och underställs länsstyrelsen för fastställelse.
3. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren.

Tillagda föreskrifter enligt
beslut 2023-12-06 ovan

1973-06-07

11.111-1284-71

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos Kungl Maj:t.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insända besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 STOCKHOLM 16.

Länsstyrelsens styrelse har 1972-09-15 fattat principbeslut om att området skall avsättas som naturreservat.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen beslutat och byrådirektören Per Olov Führ varit föredragande, har även länsrådet Ove Sundelius, naturvårdsdirektören Ingvar Hallberg, förste länsassessorn Nils Hakelier samt byrådirektörerna Olle Karlsson och Stig Landin deltagit.

Harald Aronsson

Per Olov Führ

114 6e 11E 6e SÄ

HALLEFORS
HALLEFOR
HALLEFORS

32
59°48'

31
KNUTHOJDEN

6630
1725

- △ 00,0 Triangelpunkt (trigonometrisk höjdbestämning)
- 00,00 Avvägd, markerad höjdpunkt (höjdpunkt)
- 00,0 Avvägd, omarkerad höjdpunkt

Höjdpunkterna är angivna i höjdsystem 1970
 Höjdsystem 1970 gör inom kartbladet i genom-
 snitt 0,1 m höjds överhöjningen av höjdsystem 1960